

Καταλήξεις της γ' κλίσης

		Αρσενικά	Θηλυκά	Ουδέτερα
Ενικός	ον.	-ς	-	-
	γεν.	-ος	-ως	-ος -ως
	δοτ.	-ι		-ι
	αιτ.	-α	ν	-
	κλ.	-ς		-
Πληθυντικός	ον.	-ες		-α
	γεν.	-ων		-ων
	δοτ.	-σι(ν)		-σι(ν)
	αιτ.	-ας	-ς (-νς)	-α
	κλ.	-ες		-α

Παρατηρήσεις στις καταλήξεις των ονομάτων της γ' κλίσης

Από τα ονόματα της γ' κλίσης:

τα **αρσενικά** και τα **θηλυκά** έχουν σ' όλες τις πτώσεις τις **ίδιες καταλήξεις**.
τα **ουδέτερα** διαφέρουν από τα αρσενικά και τα θηλυκά στην ονομαστική, αιτιατική και κλητική του ενικού και του πληθυντικού.

Το **ι** και το **α** στη λήγουσα των ονομάτων της γ' κλίσης είναι **βραχύχρονα**, π.χ. ἡ γυνῶσις, τὸν ἀγῶνα.

Φωνηεντόληκτα καταληκτικά μονόθεμα σε -ως, γεν. -ως και σε -υς, γεν. -υος

Ενικός αριθμός

	-ως (-ωος)	-υς (-υος)
ὁ	ἥρωσ	θῶς ¹
τοῦ	ἥρωος	θωὸς
τῷ	ἥρωι	θωῖ
τὸν	ἥρωα	θῶα
ῶ	ἥρωσ	θῶς

	-ως (-ωος)	-υς (-υος)
	βότρυς ²	ἰχθύς ³
	βότρυος	ἰχθύος
	βότρυϊ	ἰχθύϊ
	βότρυν	ἰχθύν
	βότρυ	ἰχθύ

	-ως (-ωος)	-υς (-υος)
	δρυῶς ⁴	δρυῶς
	δρυῶς	δρυῶς
	δρυῶς	δρυῶς
	δρυῶς	δρυῶς
	δρυῶς	δρυῶς

Πληθυντικός αριθμός

οί	ἥρωες	θῶες	βότρυες	ἰχθύες	δρύες
τῶν	ἡρώων	θῶων	βοτρύων	ἰχθύων	δρυῶν
τοῖς	ἡρωσι(ν)	θωσι(ν)	βότρουσι(ν)	ἰχθύσι(ν)	δρουσι(ν)
τούς	ἡρωας	θῶας	βότρυς	ἰχθῦς	δρυῖς
ῶ	ἥρωες	θῶες	βότρυες	ἰχθύες	δρύες

Παρατηρήσεις

1. Η αιτιατική του ενικού σχηματίζεται με την κατάληξη **-ν** αντί **-α** και η αιτιατική του πληθυντικού με την κατάληξη **-ς** αντί **-ας**, π.χ. τὸν βότρυον, τοὺς βότρυες
2. Η κλητική του ενικού σχηματίζεται χωρίς κατάληξη, π.χ. ῶ βότρυ,
3. Όλοι οι μονοσύλλαβοι τύποι και η αιτιατική του πληθυντικού γενικά, όταν αυτή τονίζεται στη λήγουσα, παίρνουν περισπωμένη αντίθετα με τον **κανόνα**: ἡ δρυῖς, τὴν δρυῖν, ῶ δρυῖ, τὰς δρυῖς – τοὺς ἰχθῦς, τὰς κλιτῦς, τὰς Ἐρινῦς.

Κατὰ το βότρυς κλίνονται: ὁ στάχυς, ἡ πίτυς (εἶδος πεύκου), ὁ κάνδυς (μηδικός μανδύας), ἡ ἄρκυς (δίχτυ κυνηγού), ὁ ἄλυς (αργία), ἡ κάχυς (καβουρντισμένο κριθάρι) κ.ά., καθώς και το ουδέτ. τὸ νᾶπυ (= σινάπι).

Κατὰ το ἰχθῦς κλίνονται: ἡ Ἐρινύς, ἡ ἰλύς (= λάσπη), ἡ ἰσχύς, ἡ κλιτύς (= πλαγιά), ἡ ὄσφυς (= το κατώτερο τμήμα της σπονδυλικής στήλης), ἡ ὄφρυς (= φρύδι), ἡ πληθύς (= πλήθος), ἡ ἀχλύς (σκοτάδι, ομίχλη) ἡ δελφύς (μήτρα), κ.ά.

Κατὰ το δρυῖς κλίνονται: ὁ και ἡ σῦς ἢ ὕς (= αγριόχοιρος), ὁ μῦς (= ποντίκι) που ἦταν ἀρχικὰ σιγμόληκτο (θ. μυσ-) κ.ά.

γ) Φωνηεντόληκτα καταληκτικά διπλόθεμα:

**αρσενικά και θηλυκά σε -ις (γεν. -εως) // -υς (γεν. -εως)
ουδέτερα σε -υ (γεν. -εως)**

Ενικός αριθμός

-ις (-εως)

-υς (-εως)

ἡ	δύναμις	πόλις	ὁ	πέλεκυς ¹	τό	ἄστυ ²
τῆς	δυναμέως	πόλεως	τοῦ	πελέκεως	τοῦ	ἄστεως

τῆ	δυνάμει	πόλει	τῷ	πελέκει	τῷ	ἄστει
τήν	δύναμιν	πόλιν	τόν	πέλεκυν	τό	ἄστυ
ῶ	δύναμι	πόλι	ῷ	πέλεκυ	ῷ	ἄστυ

Πληθυντικός αριθμός

αἱ	δυνάμεις	πόλεις	οἱ	πελέκεις	τά	ἄσθη
τῶν	δυνάμεων	πόλεων	τῶν	πελέκεων	τῶν	ἄστεων
ταῖς	δυνάμεσι(ν)	πόλεσι(ν)	τοῖς	πελέκεσι(ν)	τοῖς	ἄστεσι(ν)
τάς	δυνάμεις	πόλεις	τούς	πελέκεις	τά	ἄσθη
ῶ	δυνάμεις	πόλεις	ῷ	πελέκεις	ῷ	ἄσθη

Παρατηρήσεις

Τα φωνηεντόληκτα σε **-ις** ή **-υς**:

1. έχουν δύο θέματα: ένα σε **-ι** ή **-υ** από το οποίο σχηματίζονται η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική του ενικού, και άλλο σε **-ε**, από το οποίο σχηματίζονται οι άλλες πτώσεις του ενικού και όλος ο πληθυντικός (και δυϊκός).
2. στη γενική του ενικού έχουν κατάληξη **-ως** (αντί **-ος**) και τονίζονται στη γενική του ενικού και του πληθυντικού στην ΠΠΛ αντίθετα με τον **κανόνα**.
3. **συναιρούν** τον χαρακτήρα ε με το ακόλουθο ε ή ι των καταλήξεων σε **ει**, π.χ. πόλεες > πόλεις
4. σχηματίζουν:
  - α. την αιτιατική του ενικού με την κατάληξη **-ν** (τήν πόλι-ν),
  - β. την κλητική του ενικού χωρίς κατάληξη, π.χ. ῶ πόλι,
  - γ. και την αιτιατική του πληθυντικού όμοια με την ονομαστική από αναλογία προς αυτή, π.χ. αἱ πόλεις, τάς πόλεις
5. Στο ουσιαστικό τὸ ἄστυ, στον πληθυντικό αριθμό, ο χαρακτήρας ε συναιρείται με την κατάληξη **-α** σε **-η**: (ἄστε-α) ἄσθη.

Κατά το *δύναμις* κλίνονται τα προπαροξύτονα θηλυκά: *αἴσθησις*, *ἄκρόπολις*, *βεβαίωσις*, *γένεσις*, *γέννησις*, *δήλωσις*, *δήωσις*, *κράτησις*, *ποίησις* κ.ά. και το αρσ. ὁ *πρύτανις*.

Κατά το *πόλις* κλίνονται: ἡ *κόνις*, ὁ *μάντις*, ὁ *ῥοφίς* κ.ά., καθώς και πολλά δισύλλαβα αφηρημένα ουσιαστικά: *γεῦσις*, *ῥοφίς*, *πτῶσις* κτλ.

Κατά το *πέλεκυς* κλίνονται: ὁ *πῆχυς* και ὁ *πρέσβυς*

ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ ΤΗΣ Γ΄ ΚΛΙΣΗΣ ΣΕ -ις (γεν. -εως) (που δείχνει ιδίως την ορθογραφία των λέξεων)

ἄρσις, βάσις, δρᾶσις, δόσις, θλάσις, θλιψίς, κάμψις, κλάσις (= θραύση, τσάκισμα), κλίσις, κρᾶσις, κρίσις, κῦψις, λύσις, μεΐξις, νύξις, ξῦσις, πίστις, πλάσις, πλύσις, πνίξις, πόσις (= πιστό), πύστις (= ερώτηση, πληροφορία), πρᾶξις, ῥάχις, ῥῆσις (= λόγος, ομιλία), ῥίψις, ῥῦσις (= σωτηρία, απελευθέρωση) ῥύσις (= ροή, ρεύμα), στάσις, στίξις, στῦψις, τάξις, τάσις, τρῖψις, τύψις, ὕβρις, φάσις, φθίσις, φράσις, φύσις, χύσις, ψῆξις (= ξύσιμο), ψῦξις (= ψύξη).

δ) Φωνηεντόληκτα καταληκτικά μονόθεμα σε -εύς, -οῦς -αῦς

ε) Φωνηεντόληκτα ακατάληκτα διπλόθεμα σε -ώ, γεν. -οῦς

Ενικός αριθμός

	-εύς		-οῦς		-αῦς
ὁ	βασιλεύς	ἄλιεύς ¹	βοῦς ²	ἡ	γραῦς ³
τοῦ	βασιλέως ^{α β}	ἄλιέως ἄλιῶς ^{α β}	βοός ^α	τῆς	γραός ^α
τῷ	βασιλεῖ ^γ	ἄλιεῖ ^γ	βοῖ	τῆ	γραῖ
τὸν	βασιλέα	ἄλιέα ἄλιᾶ	βοῦν	τὴν	γραῦν
ῶ	βασιλεῦ ^δ	ἄλιεῦ ^δ	βοῦ	ῶ	γραῦ

Πληθυντικός αριθμός

οἱ	βασιλεῖς ^γ	ἄλιεῖς	βόες	αἱ	γραῖες
τῶν	βασιλέων	ἄλιέων ἄλιῶν	βοῶν	τῶν	γραῶν
τοῖς	βασιλεῦσι(ν)	ἄλιεῦσι(ν)	βουσί(ν)	ταῖς	γραυσί(ν)
τούς	βασιλέας ^ε	ἄλιέας ἄλιᾶς ^ε	βοῦς	τάς	γραῦς
ῶ	βασιλεῖς	ἄλιεῖς	βόες	ῶ	γραῖες

Παρατηρήσεις στα φωνηεντόληκτα σε -εύς, -οῦς, αῦς:

1. Το **υ** του χαρακτήρα αποβάλλεται πριν από φωνήεν: βασιλεύς > βασιλέ-ως
2. Η κλητική του ενικού είναι όμοια με το θέμα (χωρίς κατάληξη): ῶ βασιλεῦ

Στα φωνηεντόληκτα σε **-εύς**:

1. Η γενική του ενικού έχει κατάληξη **-ως** (αντί **-ος**): τοῦ βασιλέ**-ως**
2. Η αιτιατική του πληθυντικού έχει κατάληξη **-ας**: τούς βασιλέ**-ας**
3. Το **ε** που απομένει στο θέμα μετά την αποβολή του **υ** συναιρείται με το ακόλουθο **ε** ή **ι** των καταλήξεων σε **ει**: οι βασιλέ**-ες** > βασιλεῖς

Όσα φωνηεντόληκτα σε **-εύς** έχουν πριν από το **-**

εύς φωνήεν **συναιρούν** συνήθως το τελικό **ε** που απομένει στο θέμα με το ακόλουθο **ω** και **α** των καταλήξεων στη γενική και αιτιατική του ενικού και πληθυντικού: ἄλιεύς, τοῦ ἀλιέ**ως** > ἀλιῶς· τὸν ἀλιέ**-α** > ἀλιᾶ· τῶν ἀλιέ**-ων** > ἀλιῶν.

Κατά το βασιλεύς κλίνονται: *βαφεύς, γονεύς, γραμματεύς, γραφεύς, ἱερεύς, κουρεύς, χαλκεύς* κ.ά. Ἀμφισσεύς, Ἀχαρνεύς, Μεγαρεύς κ.ά.
Κατά το ἄλιεύς κλίνονται: *Δωριεύς, Ἐρετριεύς, Εὐβοεύς, Πειραιεύς, Πλαταιεύς* κ.ά.

Τα *βοῦς* και *γραῦς* είναι μοναδικά.

διπλόθεμα

Ενικός αριθμός

ήχώ	Κλειώ
ήχος > ήχοῦς	Κλειό-ος > Κλειοῦς
ήχο-ι > ήχοῖ	Κλειό-ι > Κλειοῖ
ήχόα > ήχώ	Κλειό-α > Κλειώ
ήχοῖ	Κλειοῖ

Παρατηρήσεις στα φωνηεντόληκτα σε **-ω** γεν. **-ους**:

1. κανονικά δεν έχουν πληθυντικό και δυϊκό αριθμό· όταν όμως τους σχηματίζουν, κλίνονται σύμφωνα με τη β' κλίση, π.χ. ή λεχώ, αἱ λεχοί, τῶν λεχῶν
2. σχηματίζουν την ονομαστική με το ισχυρό θέμα **-ω** χωρίς καμιά κατάληξη· στις πλάγιες πτώσεις **συναιρούν** τον χαρακτήρα **ο** του αδύνατου θέματος με τις καταλήξεις και οξύνονται στην αιτιατική αντίθετα με τον κανόνα, από αναλογία προς την ομόηχη ονομαστική, π.χ. ή ήχώ, τήν ήχώ

3. σχηματίζουν την κλητική με αρχαιότερο θέμα σε **-οι** χωρίς κατάληξη και παίρνουν περισπωμένη από αναλογία προς την ομόηχη δοτική, π.χ. τῆ **ήχοϊ**, ᾧ **ήχοϊ**

Όμοια κλίνονται μερικά κύρια ονόματα: *Γοργώ, Έρατώ, Κλωθώ, Λητώ, Σαπφώ* κ.ά., καθώς και μερικά προσηγορικά: *λεχώ, πειθώ, φειδώ* κ.ά.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΚΛΙΣΗΣ (που δείχνει ιδίως την ορθογραφία των λέξεων)

Α΄. ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΘΗΛΥΚΑ

1. ΟΥΡΑΝΙΚΟΛΗΚΤΑ

(**χαρακτ. κ**), ή αύλαξ -ακος, ή γλαῦξ¹, γλαυκός, ή δράξ², δρᾶκος, ή ἔλιξ -ικος, ό Θραῖξ³ Θρακός, ό θώραξ -ακος, ό κῆρυξ⁴ -υκος, ή κλιμαξ -ακος, ή κύλιξ⁵ -ικος, ή λάρναξ⁶ -ακος, ό μύρμηξ -ηκος, ό οἶαξ⁷, οἶακος, ό πῖδαξ -ακος, ό πίναξ -ακος, ή πλάξ, πλάκος, ή σάρξ, σαρκός, ό φοῖνιξ -ικος, ό Φοῖνιξ⁸ -ικος, ό φύλαξ -ᾶκος, ό χάλιξ -ῖκος

(**χαρακτ. γ**) ό, ή αἶξ, αἰγός, ό λᾶρυγξ -υγγος, ή λύγξ⁹, λυγγός, ή μάστιξ -ῖγος, ή ράξ¹⁰, ρᾶγός, ή σάλπιγξ -ιγγος, ή σήραγξ¹¹ -ᾶγγος, ό στρόφιγξ¹² -ιγγος, ή σῦριγξ¹³ -ῖγγος, ή Σφιγξ -ῖγγός, ό τέττιξ -ῖγος, ή φάλαγξ -αγγος, ή , φάραγξ -αγγος, ό Φρύξ, Φρυγός,

(**χαρακτ. χ**), ό, ή βήξ, βηχός, ή διώρυξ -ῦχος¹⁴, ή θρίξ, τριχός

2. ΧΕΙΛΙΚΟΛΗΚΤΑ

(**χαρακτ. π**) ό Αἰθίοψ¹⁵ -οπος, ό γύψ, γυπός, ό Κέκροψ -οπος, ό Κύκλωψ -ωπος, ό Πέλοψ -οπος, ό σκνίψ -ῖπός

(**χαρακτ. β**) ό λίψ¹⁶, λίβός, ή φλέψ, φλεβός, ό χάλυψ -ῦβος,

(**χαρακτ. φ**):

3. ΟΔΟΝΤΙΚΟΛΗΚΤΑ (χαρακτ. τ):

-ης -ητος: ή έσθής -ῆτος, ό θής¹⁷, θητός, ό Κρής¹⁸, Κρητός, ό λέβης -ητος, ό τάπης -ητος, ό Χάρης -ητος,

-ότης -ότητος: ή δεξιότης -ητος, ή πιστότης -ητος, ή ποιότης κ.ά.

-ις -ῖδος: ή άψις -ῖδος, ή βαλβις -ῖδος, ή , κηλις -ῖδος, ή κνημις -ῖδος, ή κρηπις -ῖδος, ή νησις -ῖδος, ή σφραγις -ῖδος, ή χειρις -ῖδος, ή ψηφίς -ῖδος

-ύτης -ύτητος: ή βαρύτης -ητος, ή βραδύτης -ητος, Αττ. βραδυτής -ῆτος, ή βραχύτης -ητος, ή ταχύτης -ητος, Αττ. ταχυτής -ῆτος, ή τραχύτης -ητος κ.ά.,

-**ις -ιτος**: ή χάρις -ιτος,
 -**ως -ωτος**: ό ιδρώς -ώτος, ό γέλως -ωτος, ό έρως -ωτος,
 -**ας -αντος**: ό άνδριάς, ό άδάμας, ό έλέφας, ό Αΐας, ό Κάλχας κ.ά., καθώς και το συνηρημένο (άλλάεντ-ς = άλλάεις) άλλᾶς, γεν. τοῦ (άλλάεντ-ος) άλλᾶντος κτλ.
 -**ων -οντος**, ό δράκων, ό θεράπων, ό λέων, ό τένων (= νεύρο), ό Κρέων κ.ά.,
 -**ών -ώντος**, ό (Ξενοφάοντ-, Ξενοφάωντ-) Ξενοφών, τοῦ (Ξενοφάοντ-ος) Ξενοφώντος, τῶ (Ξενοφάοντ-ι) Ξενοφώντι κτλ. Έτσι και ό Άντιφών, ό Κλεοφών, ό Κτησιφών (όν. προσώπων), ή Κτησιφών (όν. πόλης) κ.ά.

(χαρακτ. δ)

-**άς -άδος**: ή άγγελάς -άδος, ή Έλλάς -άδος, ή λαμπάς -άδος, ή Παλλάς -, άδος, ή τετράς -άδος, ή τριάς -άδος κτλ.
 -**ις -ιδος**: ή αύλις¹⁹ -ιδος, ή έρις -ιδος, ή ίρις²⁰ -ιδος, ή ΐσις²¹ -ιδος, ό Πάρις -ιδος
 -**ις -ίδος**: ή άσπις -ΐδος, ή Αύλις -ΐδος, ή βαθμις -ΐδος, ή βλεφαρις -ΐδος, ή βολις -ΐδος, ή Έλληνις -ΐδος, ή έλπις -ΐδος, ή θυρις -ΐδος, ή κεραμις -ΐδος, ή κορωνις -ΐδος, ή τυραννις -ΐδος, ή ψαλις -ΐδος κ.ά.
 -**ις -ϊδος**: ή άψις -ϊδος, ή βαλβις -ϊδος, ή κηλις -ϊδος, ή κνημις -ϊδος, ή κρηπις -ϊδος, ή νησις -ϊδος, ή σφραγις -ϊδος, ή χειρις -ϊδος, ή ψηφις -ϊδος
 -**ύς -ύδος**: ή χλαμύς -ύδος

(χαρακτ. θ):

-**ης -ηθος**: ή Πάρνης -ηθος,
 -**υς -υθος**: ή κόρυς²² -υθος
 -**ινς -ινθος**: ή έλμινς²³ -ινθος, ή πείρινς²⁴ -ινθος,
 -**υνς -υνθος**: ή Τίρυνς -υνθος

Β΄. ΟΥΔΕΤΕΡΑ

(οδοντικόληκτα)

(σε -μα, γεν. -ματος): άλμα, άρμα, άσθμα, άσμα, δρᾶμα, θῦμα, κλάσμα, κλημα²⁵, κλίμα²⁶, κρᾶμα, κρίμα, κῦμα, μεϊγμα, (ή μίγμα), νᾶμα, νῆμα, πλάσμα, πλῦμα, πρᾶγμα, πτύσμα, στίγμα, σχίσμα, τᾶγμα, φᾶσμα, φρᾶγμα, φῦμα²⁷, χᾶσμα, χρῖσμα

(σε -μμα²⁸, γεν. -μματος): άλειμμα, ᾶμμα²⁹, βάμμα, βλέμμα, γράμμα, θρέμμα, κάλυμμα, κόμμα, ὄμμα, ράμμα, σκάμμα, σέμμα, στρέμμα, τριμμα

Ημιφωνόληκτα

2. ΥΓΡΟΛΗΚΤΑ

-ήρ -ηρος ὁ θήρ²⁶, θηρός, ὁ ἀροτήρ²⁷ -ῆρος, ὁ ζωστήρ -ῆρος (έτσι και: ὁ κρατήρ, λαμπτήρ, λουτήρ, νιπτήρ, σατήρ, στρωτήρ, σπινθήρ κ.ά.), σωτήρ -ῆρος (κλ. ὦ σῶτερ).

-ήρ -έρος ὁ ἀήρ -έρος (έτσι και: ὁ ἀθήρ, αἰθήρ, ἀστήρ - δοτ. πλ. ἀστράσι κ.ά.).

-ωρ -ωρος ὁ φῶρ²⁸, φωρός, ὁ ἰχώρ²⁹ -ῶρος, ὁ πέλωρ³⁰ -ωρος (μεταγ. Βίκτωρ, πραιίτωρ κ.ά.).

-ωρ -ορος ὁ αὐτοκράτωρ -ορος (έτσι και: ὁ κοσμήτωρ, πράκτωρ, προγάστωρ, Ἔκτωρ κ.ά.) (μεταγ. και νεότ.: ἐκλέκτωρ, παντοκράτωρ κ.ά.).

-άρ -αρός ὁ Κάρ³¹, Κᾶρός (πλ. οἱ Κᾶρες).

-εῖρ -ειρός ὁ φθειρ³², φθειρός (δοτ. πλ. τοῖς φθειρσί), ἡ χεῖρ, χειρός (δοτ. πλ. ταῖς χερσί).

Υποσημειώσεις: 26. θηρίο.- 27. αὐτός που οργώνει· ως επίθ. βοῦς ἀροτήρ = βόδι που το μεταχειρίζονται για το ὄργωμα.- 28. κλέφτης.- 29. το αἷμα που ρέει στις φλέβες των θεῶν.- 30. πελώριο ον, τέρας.- 31. κάτοικος της Καρίας.- 32. ψείρα.

Υγρόληκτα

α) Υγρόληκτα μονόθεμα ακατάληκτα σε -ηρ (-ηρος), -ωρ (-ωρος) και ουδέτερα σε -αρ (αρος)

β) Υγρόληκτα διπλόθεμα ακατάληκτα σε -ήρ (-έρος), -ωρ (-ορος)

Ενικός αριθμός

	-ηρ (-ηρος)	-ωρ (-ωρος)		-αρ (-αρος)		-ήρ (-έρος)	-ωρ (-ορος)	
ὁ	κλητήρ ¹	ἰχώρ ²	πέλωρ ³	τὸ	νέκταρ	ὁ	ἀθήρ ⁵	ρήτωρ ⁶
το	κλητήρ	ἰχώρος	πέλωρ	το	⁴	το	ἀθέρος	ρήτορ
ῶ	ς	ἰχώρι	ς	ῶ	νέκταρ	ῶ	ἀθέρι	ς

τῷ	κλητῆρι	ιχῶρα	πέλωρι	τῷ	ος	τῷ	άθερα	ρήτορι
τὸν	κλητῆρα	ιχώρ	πέλωρα	τὸ	νέκταρ	τὸν	άθήρ	ρήτορα
ῶ	κλητῆρ		πέλωρ	ῶ	ι	ῶ		ῥῆτορ
					νέκταρ			
					νέκταρ			

Πληθυντικός αριθμός

οἱ	κλητῆρε	ιχῶρες	πέλωρες		οἱ	άθερες	ρήτορες
τῷ	ς	ιχώρω	πελώρω		τῷ	άθέρω	ῥητόρω
ν	κλητῆρω	ν	ν	δεν έχει	ν	ν	ν
τοῖ	ν	ιχῶρσι	πέλωρσι		τοῖ	άθέρσι	ρήτορσι
ς	κλητῆρσι	(ν)	(ν)		ς	(ν)	(ν)
το	(ν)	ιχῶρας	πέλωρα		το	άθέρας	ρήτορα
ὕς	κλητῆρα	ιχῶρες	ς		ὕς	άθερες	ς
ῶ	ς		πέλωρες		ῶ		ρήτορες
	κλητῆρε						
	ς						

Κατά το **κλητήρ** κλίνονται τα: άγροτήρ (= άγρότης), άορτήρ, άποδεκτήρ, άροτήρ, άτιμαστήρ, άύλητήρ, βοτήρ, δηλητήρ, διαλλακτήρ, διωκτήρ, δοτήρ, δωρητήρ, έποπτήρ, έργαστήρ, ζωστήρ, θελκτήρ, θρεπτήρ, ίππευτήρ, καμπτήρ, κίνητήρ, κλητήρ, κλίμακτήρ, κλιντήρ, κρᾶτήρ, λαμπτήρ, λῦμαντήρ, μνηστήρ, οίκητήρ, πάνθηρ, πεντηκοντήρ, σᾶγηνευτήρ, σκαπτήρ, σπινθήρ, σωτήρ, φωστήρ, χᾶρακτήρ, ψυκτήρ κ.ά.

Κατά το **ιχώρ** κλίνονται τα: πέλωρ, κέλωρ, μήστωρ

Κατά το **νέκταρ** κλίνονται τα: τὸ ἔαρ (άνοιξη), τὸ θένᾶρ (η παλάμη του χεριού), τὸ ψάρ (ψαρόνι, ψαροπούλι), το αρσενικό ὁ Κάρ (ο κάτοικος της Καρίας) και το θηλυκό ἡ ὄᾶρ (η σύζυγος)

Κατά το **άθήρ** κλίνονται τα: άήρ, άστήρ [στη δοτ. πληθ. εμφανίζονται και οι δύο τύποι: ᾗστρασι (Νόννος, *Διονυσιακά* 38, 374: ἔτρεμεν Ὀρίων και ἔν ᾗστρασι,) - άστράσι (Όμηρος, *Ιλιάδα*, X 317: οἷος δ' άστήρ εἶσι μετ' άστράσι νυκτὸς άμολγῶ)]

Κατά το **ῥήτωρ** κλίνονται τα: άγαπήνωρ, άγήνωρ, άκέστωρ, ᾗκτωρ, άλάστωρ, άλέκτωρ, άύτοκράτωρ, άφήτωρ, δέκτωρ, έστιάτωρ, ήγήτωρ, ἴστωρ, κτήτωρ, μαστίκτωρ, οίκητωρ, πράκτωρ, προπάτωρ, σημάντωρ, τελέστωρ, φῶρ κ.ά.

Πληθυντικός αριθμός

οί	πατέρες	άνδρες		μητέρες	γαστέρες	θυγατέρες
τῶν	πατέρων	άνδρῶν		μητέρων	γαστέρων	θυγατέρων
τοῖς	πατράσι(ν)	άνδράσι(ν)	δεν έχει	μητράσι(ν)	γαστράσι(ν)	θυγατράσι(ν)
τούς	πατέρας	άνδρας		μητέρας	γαστέρας	θυγατέρας
ῶ	πατέρες	άνδρες		μητέρες	γαστέρες	θυγατέρες

Παρατηρήσεις:

Από τα συγκοπτόμενα ονόματα της γ' κλίσης:

1. Τα ονόματα ὁ **πατήρ**, ἡ **μήτηρ**, ἡ **θυγάτηρ** και ἡ **γαστήρ** συγκόπτουν, δηλαδή χάνουν, το ε του θέματος στη γενική και δοτική του ενικού και στη δοτική του πληθυντικού· το όνομα ἡ **Δημήτηρ** στις πλάγιες πτώσεις του ενικού και το όνομα ο **άνηρ** στις πλάγιες πτώσεις του ενικού και σε όλες τις πτώσεις του πληθυντικού, στις οποίες εμπρός από τον χαρακτήρα αναπτύσσεται το σύμφωνο δ για να διευκολυνθεί η προφορά.
2. Τα ονόματα **πατήρ**, **μήτηρ**, **θυγάτηρ** και **γαστήρ** στη γενική και δοτική του ενικού τονίζονται στη λήγουσα (**πατρός**, **πατρί**, **μητρός**, **μητρί** κ.τ.λ.)· το όνομα **άνηρ** τονίζεται στη λήγουσα στη γενική και δοτική του ενικού και στη γενική του πληθυντικού (**άνδρός**, **άνδρι**· το όνομα **Δημήτηρ** τονίζεται στην προπαραλήγουσα σε όλες τις πτώσεις του ενικού, εκτός από την ονομαστική).

Τα συγκοπτόμενα ονόματα:

1. σχηματίζουν την κλητική του ενικού όμοια με το αδύνατο θέμα και τονίζονται σ' αυτήν επάνω στην αρχική συλλαβή: ῶ **πάτερ**, ῶ **θύγατερ**, ῶ **Δήμητερ** κ.τ.λ.· μόνο το όνομα **γαστήρ** σχηματίζει την κλητική του ενικού όμοια με την ονομαστική: ῶ **γαστήρ**
2. στη δοτική του πληθυντικού ανάμεσα από το συγκομμένο θέμα και την κατάληξη, για να διευκολυνθεί η προφορά, παίρνουν ένα βραχύχρονο α που τονίζεται: πατρ-**ά**-σι(ν), άνδρ-**ά**-σι(ν)